

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

Aktualny status prac legislacyjnych w kontekście uciążliwości zapachowej

Maria Liberda

**Główny Specjalista w Wydziale Jakości Powietrza
Departament Ochrony Powietrza i Polityki Miejskiej
Ministerstwo Klimatu i Środowiska**

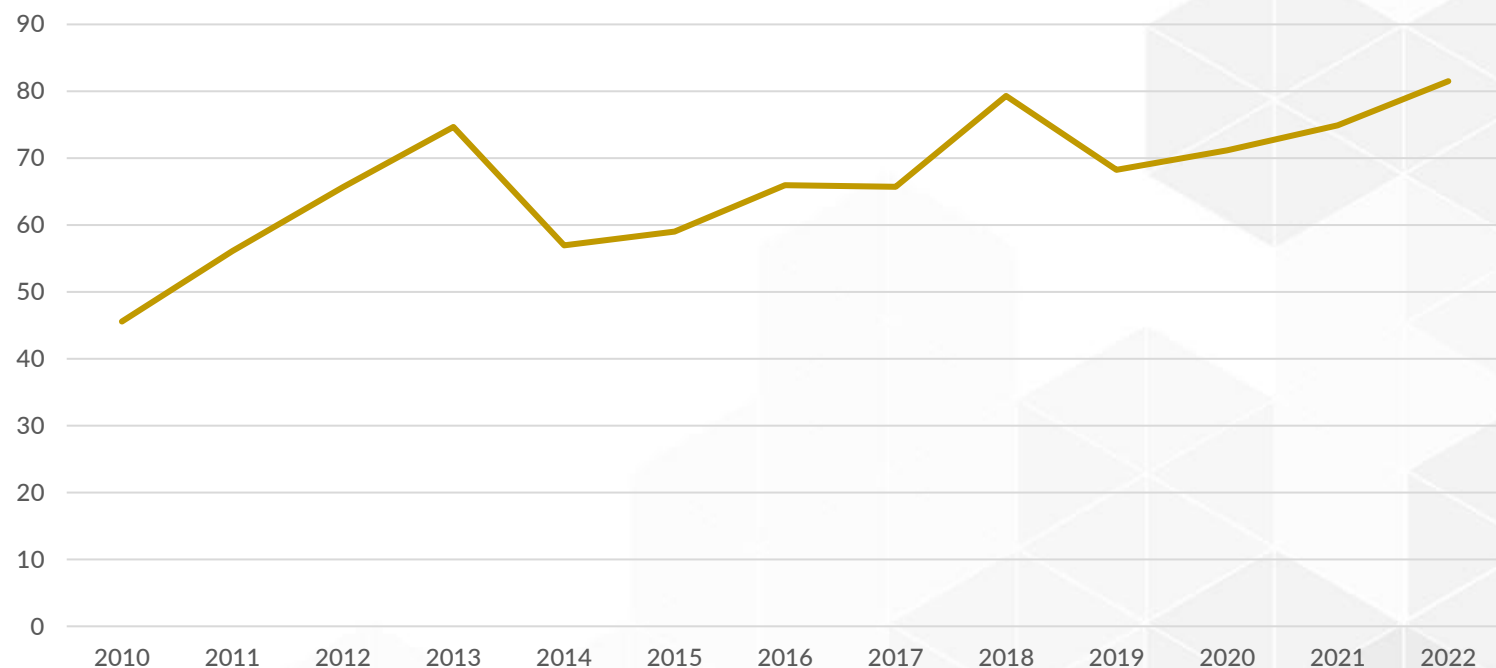
Co przyjmujemy jako uciążliwość zapachową?

- Stan subiektywnego dyskomfortu odczuwanego przez człowieka w sferze fizycznej i psychicznej powodowany zapachem substancji wprowadzonej do powietrza.
- Uciążliwość zapachowa jest wynikiem oddziaływania źródeł emitujących związki odorowe, które są rozpoznawane przez receptory ludzkiego narządu węchu.

Analiza problemu – liczba skarg i wniosków

Udział procentowy % skarg dotyczących uciążliwości zapachowej na przestrzeni lat 2010 - 2022

Wybrane przepisy prawne dot. uciążliwości zapachowej

- ustawa *Prawo ochrony środowiska* z dnia 27 kwietnia 2001 r.
  - a) art. 362 ust. 1 który umożliwia organowi ochrony środowiska w przypadku, gdy podmiot korzystający ze środowiska negatywnie oddziałuje na środowisko, nałożyć w drodze decyzji obowiązek ograniczenia jego oddziaływania na środowisko, a w przypadku pogorszenia stanu środowiska spowodowanego działalnością podmiotu, przywrócenia środowiska do stanu właściwego;
  - b) art. 363 umożliwia wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta, w drodze decyzji, nakazać osobie fizycznej, której działalność negatywnie oddziałuje na środowisko, wykonanie w określonym czasie czynności zmierzających do ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko;
- ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o *nawozach i nawożeniu*, która reguluje zasady postępowania z nawozami naturalnymi;
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, która przewiduje sformalizowaną procedurę sporządzania i uchwalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;

Wybrane przepisy prawne dot. uciążliwości zapachowej

- wydane, na podstawie art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane*:
  - a) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 stycznia 2023 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie, które reguluje sprawy związane z konstrukcją i usytuowaniem obiektów budowlanych,
  - b) rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, które ustanawia minimalną odległość budynków inwentarskich od budynków mieszkalnych na co najmniej 8 metrów,
  - c) rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie.
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu, które ustala wartości odniesienia ze względu na potrzebę ochrony zdrowia dla 167 substancji lub grup substancji, w tym również dla substancji zapachowoczynnych takich jak: amoniak (NH_3), dimetyloamina ($\text{C}_2\text{H}_7\text{N}$), merkaptany czy siarkowodór (H_2S), przy ustalaniu wartości odniesienia tych substancji nie uwzględniono jednakże ich uciążliwości złownych.

Kodeks Przeciwdziałania Uciążliwości Zapachowej

Dokument przeznaczony jest do stosowania przez administrację centralną, administrację samorządu terytorialnego szczebla wojewódzkiego i lokalnego oraz przedsiębiorców w celu ograniczenia uciążliwości zapachowej, negatywnego jej wpływu na ludzi i środowisko naturalne oraz podniesienia jakości życia mieszkańców narażonych na uciążliwość zapachową.

W dokumencie:

- zestawiono przepisy prawne dotyczące problematyki uciążliwości zapachowej,
- zidentyfikowano źródła emisji substancji zapachowoczynnych,
- zidentyfikowano działania zaradcze dla głównych form działalności uciążliwych zapachowo, w tym przede wszystkim obiektów gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej oraz obiektów hodowlanych.

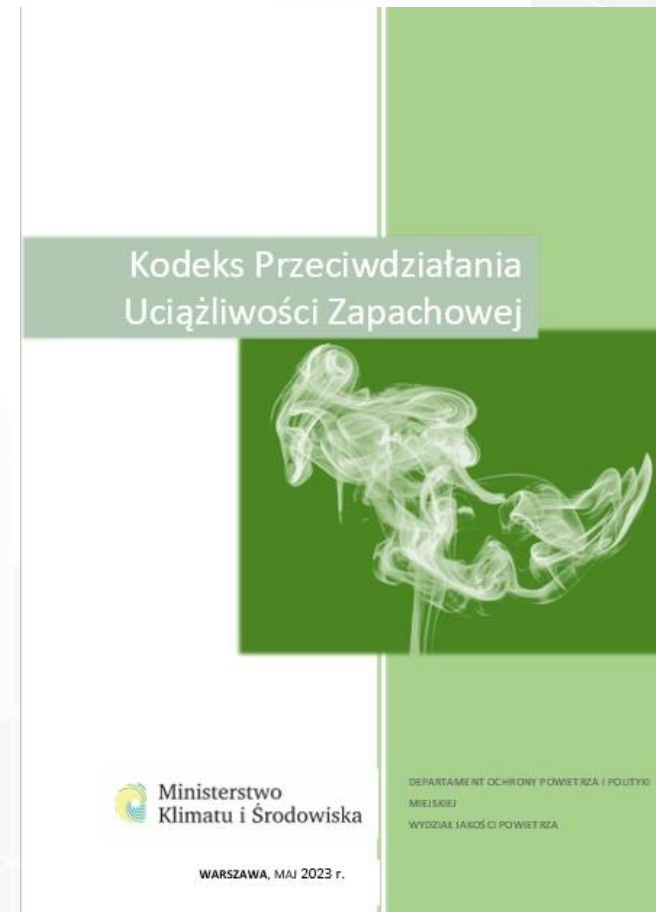
KODEKS PRZECIWDZIAŁANIA UCIĄŻLIWOŚCI ZAPACHOWEJ

Departament Ochrony Powietrza i Klimatu
Warszawa, 5 września 2016 r.

Aktualizacja Kodeksu Przeciwdziałania Uciążliwości Zapachowej

- Uaktualnienie obowiązujących przepisów np.: Najlepszych Dostępnych Technik, przepisów dedykowanych uciążliwości zapachowej
- Położenie nacisku na obecnie funkcjonujące przepisy, które mogą przeciwdziałać uciążliwości zapachowej – Przegląd ekologiczny art. 237 POŚ
- Przedstawienie metody oceny rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń odorowych w procesie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko
- Przedstawienie konkretnych przypadków ograniczania uciążliwości zapachowej w ramach tzw. dobrych praktyk
- Przeprowadzenie **webinarów** dla pracowników jednostek samorządowych, zajmujących się oceną oddziaływania przedsięwzięć na środowisko czy wdrażaniem działań mogących przeciwdziałać uciążliwości zapachowej

Ekspertyzy naukowe Ministerstwa Środowiska:

- *„Lista substancji i związków chemicznych, które są przyczyną uciążliwości zapachowej” (2016 r.)*
W ramach ekspertyzy sporządzono listę substancji i związków chemicznych potencjalnie uciążliwych zapachowo, a także wyznaczono jednostki zapachowe oraz wartości dopuszczalnych stężeń w powietrzu substancji i związków chemicznych.
- *„Bezpieczne odległości od zabudowań dla przedsięwzięć, których funkcjonowanie wiąże się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowych” (2020 r.)*
Zawarte w dokumencie dane i wnioski dowodzą, iż minimalne odległości/strefy buforowe mogą być skutecznym rozwiązaniem problemu uciążliwości zapachowej w przypadku przedsięwzięć planowanych w sektorze rolnictwa i sektorze komunalnym.

Ekspertyzy naukowe – określone bezpieczne odległości:

Przy ustalaniu bezpiecznej odległości od źródeł uciążliwości zapachowej wskazanym jest przeprowadzenie modelowania rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń. Wyznaczona odległość zależna jest od wielu czynników takich jak: ukształtowanie terenu czy też warunki meteorologiczne.

- **Sektor rolnictwa** – stała bezpieczna odległość minimalna jest wartość zbliżona do 500 m. Według prognozy możliwe jest narażenie na uciążliwości zapachowe około 7 % obszarów zabudowy mieszkaniowej Polski. Dodatkowo może dochodzić do kumulowania się odczucia uciążliwego zapachu co należy brać pod uwagę podczas planowania tego typu inwestycji.
- **Sektor komunalny** – można przyjąć stałą bezpieczną odległość od zabudowań mieszkalnych 1500 m, ok. 6% obszarów zabudowy mieszkaniowej Polski może być narażonych na zapachowe oddziaływanie obiektów gospodarki odpadami oraz około 21 % na uciążliwości zapachową oczyszczalni ścieków.

Przesłanki do procedowania ustawy dotyczącej uciążliwości zapachowej z sektora rolnictwa

- znaczna liczba skarg i wniosków na uciążliwość zapachową powodowaną przez sektor rolnictwa,
- wniosek raportu pokontrolnego NIK (KRR-4101-01-00/2014), brak rozwiązania problemu uciążliwości zapachowej, którą generują hodowla kur oraz trzody chlewnej.

Rolnictwo wywiera duży wpływ na kształtowanie środowiska przyrodniczego i przy nieprawidłowym prowadzeniu produkcji rolnej może powodować poważne obciążenie dla środowiska. Źródłem powstawania odorantów, w tym siarkowodoru, amoniaku, tlenku azotu, a także aldehydów, amin, węglowodorów aromatycznych, kwasów organicznych oraz związków siarki w budynkach inwentarskich, są zwierzęta, ich odchody, pasza oraz praca urządzeń i procesy technologiczne.

Projekt ustawy
o minimalnej odległości
dla planowanego
przedsięwzięcia sektora
rolnictwa,
którego funkcjonowanie
może wiązać się z
ryzykiem powstawania
uciążliwości zapachowej

| Stan prac nad projektem ustawy

- Projekt ustawy jest obecnie na etapie uzgodnień międzyresortowych, przed przekazaniem do prac w ramach Komitetów Rady Ministrów i Rady Ministrów.
- Z uwagi na zmieniające się otoczenie zewnętrzne, spowodowane pandemią COVID-19 i zmianami gospodarczym spowodowanym inwazją Rosji na Ukrainę, oraz koniecznością dokonania dodatkowych analiz, projekt ustawy nie zostanie przekazany do prac parlamentarnych w obecnej IX kadencji Sejmu.

Jakie obiekty będą chronione?

Planowane przedsięwzięcie sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej, sytuje się w minimalnej odległości od:

- budynków mieszkalnych albo budynków o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa,
- terenów przeznaczonych w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę mieszkaniową
- budynków użyteczności publicznej,
- szpitali,
- obiektów sportowych,
- granic terenu rekreacyjno-wypoczynkowego
- gospodarstw agroturystycznych,
- granic uzdrowisk,
- granic obszarów ochrony uzdrowskiej,
- granic parków narodowych i ich otulin,
- granic parków kulturalnych.

Jakie przedsięwzięcia bierze pod uwagę projekt ustawy?

„**planowane przedsięwzięcie**” z sektora rolnictwa w zakresie chowu lub hodowli zwierząt polegające na:

- budowie,
- przebudowie,
- zmianie sposobu użytkowania obiektu budowlanego,

dla którego wymagane jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w liczbie:

- nie mniejszej niż 210 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP), wyznaczanych na podstawie współczynników sztuk zwierząt określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 60 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko
- - mniejszej niż 210 DJP, jeżeli w odległości do 210 m od tego przedsięwzięcia istnieje inne przedsięwzięcie w zakresie chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 40 DJP lub projektowane jest powstanie innego przedsięwzięcia w zakresie chowu lub hodowli zwierząt, w liczbie nie mniejszej niż 40 DJP, w stosunku do którego wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzję o warunkach zabudowy lub decyzję o pozwoleniu na budowę albo wszczęto postępowanie w sprawie wydania tych decyzji, lub dokonano zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania, a łączna liczba DJP dla wszystkich przedsięwzięć wynosi nie mniej niż 210 DJP.

Jakie wartości odległości przyjmuje projekt ustawy?

Minimalna odległość wyrażona jest w metrach i równa się:

- liczbie metrów równej liczbie DJP – w przypadku chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 210 DJP i nie większej niż 500 DJP;
- 500 m – w przypadku chowu lub hodowli zwierząt w liczbie równej lub większej niż 500 DJP.

Określając minimalną odległość uwzględnia się łączną liczbę DJP dla wszystkich planowanych bądź zrealizowanych przedsięwzięć.

Jak wyznaczono minimalną odległość w projekcie ustawy?

W oparciu o istniejące przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 września 2019 r. w sprawie *przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* ustalono minimalną odległość wynoszącą 210 m.

Za pomocą narzędzi GIS, dla wybranych rolniczych powiatów określono, przy uwzględnieniu bufora wynoszącego odpowiednio 210 m i 500 m od istniejącej zabudowy mieszkaniowej, o funkcji mieszkaniowej oraz budynków użyteczności publicznej, procent powierzchni terenu wolnej od ww. zabudowań.

GreenEvo – Akcelerator Zielonych Technologii

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

GREENEVO
AKCELERATOR ZIELONYCH TECHNOLOGII

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Program pn. „GreenEvo – Akcelerator Zielonych Technologii” powstał by wspierać polskich przedsiębiorców. Program pomaga firmom w rozwoju i transferze technologii środowiskowych na rynki zagraniczne.

- MKiŚ organizuje szkolenia dla firm, międzynarodowe misje gospodarcze, umożliwia udział w targach branżowych i pomaga w nawiązaniu kontaktów z potencjalnymi partnerami biznesowymi.
- Technologie wspierane w programie GreenEvo są weryfikowane przez niezależnych ekspertów - to gwarantowanej jakości, sprawdzone rozwiązania, wykazujące pozytywny efekt środowiskowy.

Obszary branżowe, w których GreenEvo wspiera i promuje polskie zielone technologie to m.in.: gospodarka wodno-ściekowa, gospodarka odpadami, odnawialne źródła energii, oszczędność energii, ochrona powietrza, ochrona różnorodności biologicznej, budownictwo ekologiczne, tzw. technologie *smart city*.

LAUREAT 2022 r. - Ekoinwentyka Sp. z o. o.

Firma bierze czynny udział w programie - w minionym roku przedstawiciele firmy wzięli udział w misjach gospodarczych do Meksyku, Zjednoczonych Emiratów Arabskich, Australii.

Strona programu:

www.greenevo.gov.pl

Koordynator GreenEvo w MKiŚ:

Marta Piszcz tel. kom. +48 603 160 001

Wydział ds. EkoInnowacji,
Departament Ochrony Powietrza i Polityki Miejskiej,
Ministerstwo Klimatu i Środowiska